

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра образотворчого мистецтва
і архітектурної графіки
«Затверджую»

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 9
---	--	----------------

Завідувач кафедри

Кашенко О.В.

«01» 02/

Розробник силябусу

Холаковська Л.Ю.

/Холаковська Л.Ю./

СИЛАБУС

«Навчальна рисувальна практика»

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК25.1				
2) Навчальний рік: 2022-2023 навчальний рік				
3) Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень				
4) Форма навчання: денна, дуальна, дистанційна, змішана				
5) Гадузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»				
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «Архітектура та містобудування»				
8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова) - обов'язкова освітня компонента				
9) Семестр: 4 семестри				
11) Контактні дані викладача: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА): доцент Холаковська Людмила Юрївна, khodakovska.liu@knuba.edu.ua .				
12) Мова викладання: українська				
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): (ОК02; ОК09; ОК11; ОК14.2)				
14) Мета курсу: закріплення знань, отриманих на заняттях протягом навчального року і надбання практичних навичок з рисунку та живопису, зображення начерків деталей архітектури та архітектурних об'єктів, виховання у студентів художнього смаку і розвитку художніх здібностей, розширення знань засобів художньої виразності, а також різних матеріалів та технік рисунка.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПР10 Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК15
2.	ПР11 Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-місто-будівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК08, ФК15

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 5
---	--	----------------

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект / курсова робота / РГР / Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
0	24 год.	0	-	45 год.	залік
Сума годин:				45 год.	
Загальна кількість кредитів ECTS				1,5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				0	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Програма дисципліни

Модуль 1. Засвоєння практичних навиків з рисунку та живопису на пленері

Змістовий модуль 1. Засвоєння практичних навиків з рисунку: виконання рисунку архітектурного пейзажу

Самостійна робота. Виконання рисунку архітектурного пейзажу (формат А2)

Тема 1. Пошук точок для рисунку та виконання замальовок і начерків.

Тема 2. Виконання первісного лінійного малюнку з побудовою загальних мас на основі одного з найбільш вдалого начерку.

Тема 3. Виконання лінійного рисунку в загальних масах з використанням законів перспективи.

Тема 4. Робота над уточненням первісного рисунку з побудовою і промальовуванням деталей.

Тема 5. Продовження роботи над рисунком. Виконання тонального рисунку з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні з використанням різних графічних технік (олівець, туш, перо, кольорові олівці тощо).

Тема 6. Виконання начерків архітектурних деталей, архітектурних пейзажів.

Змістовий модуль 2. Засвоєння практичних навиків з живопису: виконання роботи з живопису архітектурного пейзажу

Самостійна робота. Виконання роботи з живопису архітектурного пейзажу (формат А2)

Тема 1. Пошук точок для рисунку та виконання замальовок і начерків.

Тема 2. Виконання первісного лінійного рисунку з побудовою загальних мас на основі одного з найбільш вдалого начерку.

Тема 3. Виконання лінійного рисунку в загальних масах з використанням законів перспективи.

Тема 4. Робота над уточненням первісного рисунку з побудовою і промальовуванням деталей.

Тема 5. Виконання роботи в матеріалі - акварелі.

Тема 6. Виконання начерків, етюдів, архітектурних пейзажів у різних акварельних техніках: аля-прима, лісіровка.

Лабораторні заняття: немає.

Індивідуальне завдання

Навчальне завдання практики виконується у межах Києва або в інших відповідних місцях, придатних для цього за дозволом деканату та участю викладача-керівника практики. Для проведення практики у Києві можуть бути запропоновані такі архітектурні об'єкти як Національний музей народної архітектури та побуту України – «Пирогово», Національний заповідник «Києво-Печерська лавра», Національний заповідник «Софія Київська», історичні та архітектурні об'єкти Андріївського узвозу, Подолу та інші. Архітектурні пейзажі та замальовки з натури виконуються у лінійній, штриховій, тональній кольоровій графіці, з використанням різних матеріалів та інструментів. Архітектурні замальовки є фіксацією враження архітектора під час практики.

18) Основна література:

Підручники:

- Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський ; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
- Михайленко В. С., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Карвелла, 2004. 304 с.

Навчальні посібники:

- Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна Академічний живопис [Текст]: навч. посіб. / А. І. Анорічева-Єрьомка; А.І.

- Анорічева-Єрмока; МОН України, ХДАДМ. Харків : Колорит, 2009. 232 с.
2. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О. М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
 3. Глушук Сергій Сергійович Техніка станкового живопису [Текст]: навчальний посібник / С. С. Глушук, М-во культури і мистецтв України, НАОМА; передм.: С. Глушук, М. Стороженко, В. Прядка. Київ; Ужгород : [б. в.], 2006. 120 с.
 4. Дивак В.І., Покотило К.М., Король В.П. Симфонія барв. Малюнки Олександра Боровікова: навчальний посібник / В.І. Дивак, К.М. Покотило, В.П. Король. К., 2021. 200 с
 5. Дубрівна, А.П. Основи плерного живопису [Текст]: навч. посіб. / А. П. Дубрівна; упорядник А.П. Дубрівна. Київ : КНУТД, 2007. 51 с.
 6. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фартушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
 7. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
 8. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамати: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
 9. Лоханько, Федір Пилипович Художні матеріали. Техніка живопису [Текст] : короткий курс для студ. пед. ф-тів худож. ін-тів /Ф.П. Лоханько, Т.І. Флорова. Київ : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1960. 144 с.
 10. Макушин Віктор Юрійович Рисунок у просторі й часі [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 428 с.
 11. Макушин Юрій Андрійович Рисунок і час [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
 12. Печенюк Т.Г. Кольорознавство: навч. посібник для художніх вузів. К. : "Грані-Т", 2009. 192 с.
 13. Пригода Л.Г. Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во" /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
 14. Пригода Леонід Григорович Малюнок людини в одязі : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.
 15. Ратнічин В.М. Перспектива: навчальний посібник. Київ Вища школа 1977 р. 136 с.
 16. Соловйов О.М. Навчальний рисунок /О.М. Соловйов. Киев : Держвидав образотворчого мистецтва і музичної літ-ри, 1956. 227 с.
 17. Сотниченко А.В. Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче мистецтво" /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.
 18. Сухенко Віктор Олексійович Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : " VONA MENTE", 2004. 183 с.
 19. Сухенко, Віктор Олексійович Академічний рисунок [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; рец. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлев. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
 20. Шпак, Василь Олексійович Основи живопису. Акварель [Текст] : навч. посіб. / В. О. Шпак; Василь Шпак; М-во освіти і науки України, КДІДПМД ім. М. Бойчука. Київ : [б. в.], 2013. 256 с.
 21. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.
- Методичні роботи:**
1. Антонович Є. А., Шпільчак В. А. Малюнок і живопис: методичні рекомендації. Київ, 1990. 85 с.
 2. Коломієць Ю.Д. Малювання з уяви з використанням графічних технік: методичні вказівки для студ.першого курсу спец. "Архітектура" /Київськ. нац. унів. буд. та архіт. Київ : КНУБА, 2001. 28 с.
 3. Сотниченко А.В. Початкові відомості з живопису: методичні вказівки для студентів, які навчаються за напрямом підготовки 1201 "Архітектура" /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2003. 24 с.
 4. Ходаковська Л.Ю. Архітектурна графіка: методичні вказівки: для студентів спеціальності "Архітектура" та "Образотворче та декорат.-прикл. мистецтво" /Л.Ю. Ходаковська; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2006. 40 с.
 5. Ходаковська Л.Ю. Навчальна художня практика: методичні вказівки / Уклад. Ходаковська Л.Ю. К. : КНУБА, 2007. 28 с.

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 5
---	--	----------------

19) Додаткова література:

Додаткова література

- Горбенко Алексей Архипович Акварельная живопись для архитекторов [Текст] /А.А. Горбенко; рец. Б.Н. Пианида. 2-е изд., перераб. и доп. Киев : Будівельник, 1991. 72 с.
- Ежов Валентин Иванович, Ежов Сергей Валентинович, Ежов Дмитрий Валентинович Эскизная графика архитектора: Архитектурная композиция. Эскизное проектирование. Природная и городская среда/В.И.Ежов [и др.]. Киев : Символ-Т, 2003. 335 с.
- Західноєвропейський живопис 14-18 століть: альбом /авт. упорядники: Л. М. Сак, О. К. Школяренко. Київ : Мистецтво, 1986. 262 с.
- Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
- Клочко Діана 65 українських шедеврів. Визнані й невяні. К. : ArtHuss, 2022. 244 с.
- Коляда Ігор. Казимир Малевич. Харків : Фоліо, 2018. 128 с.
- Борис Косарев. Харківський модернізм 1915-1931 / Borys Kosarev. Modernist Kharkiv 1915–1931. К. : Родовід, 2016. 216 с.
- Лоханько, В.Є. Художні матеріали і техніка живопису [Текст] / В. Є. Лоханько; В.Є. Лоханько; за ред. М.А. Шаронова. Харків : Мистецтво, 1938. 188 с.
- Малиновський В'ячеслав. Живопис. Акварель: каталог /Нац. спілка художників України; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : Софія, 2006. 47 с.
- Плісс Наталя. Живопис=Natalia Pliss. Painting /упорядники: Н. Плісс, О.Боримська. Київ : [б.в.], 2021. 83 с.
- Соколюк Людмила Михайло Бойчук та його школа /Людмила Соколюк. Харків: Видавець Савчук О.О., 2014. 386 с.
- Шевченко Тарас. Живопис, графіка: альбом /авт. упорядник Д.В. Степовик. Київ: Мистецтво, 1984. 171 с.
- Шевченко Тарас: Живопис; Графіка: альбом /авт. вступ. ст. та упорядник Д.В. Степовик . Перевид. Київ : Мистецтво, 1986. 175 с.
- Український живопис. Сто вибраних творів: альбом /упорядник Ю.В. Беличко. Київ : Мистецтво, 1989. 191 с.
- Художники Києва: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 1. Київ : ППРЕЗ, 2000.199 с.
- Художники України: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво : Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 2. Київ : ППРЕЗ, 2001. 223 с.

Інформаційні ресурси:

<https://library.knuba.edu.ua/>

<https://artukraine.com.ua>

<https://www.wikiart.org/uk>

Національний художній музей України. URL: <https://namuseum.business.site/#gallery> (дата звернення: 01.06.2022).

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539/> (дата звернення 01.06.2022)

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання індивідуальної роботи		Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
30	30	40	100

Умови допуску до підсумкового контролю: для отримання позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за виконання індивідуальних завдань практики, модульного контролю.

Індивідуальні завдання практики підлягають захисту Здобувачем в останній день практики.

Перенесення терміну здачі робіт/перездача дозволяється з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо) за наявності підтверджувального документу.

При виявленні плагиату робота не зараховується та потребує перездачі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді перегляду виконаних робіт за етапами. Модульний контроль здійснюється під час практики під контролем викладача відповідно до планових модульних контролів, передбачених робочою програмою.

Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих завдань є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 5
---	--	----------------

22) Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності здійснюється через реалізацію системи заходів з запобігання академічному плагіату, поширенню принципів академічної етики. Не допускається списування відповідей у іншої особи при складанні підсумкового або поточного контролю. Не допускається придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів індивідуальної роботи.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4172>